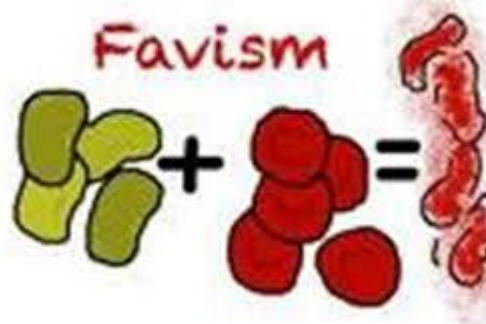

فاویسم

گلبولهای قرمز برای سلامتی و فعالیت احتیاج به آنزیم های مختلفی دارند، یکی از آنها ۶ فسفات دهیدروژناز (G6PD) می باشد. این آنزیم گلبولهای قرمز را در مقابل صدمات حاصل از مواد اکسید کننده محافظت می کند. در صورتیکه این آنزیم در گلبولهای قرمز خون وجود نداشته باشد، یا میزان آن کمتر از حد طبیعی باشد فرد در مقابل مواد اکسید کننده مثل باقلا داروهای مثل کوتریموکسازول، آسپرین و... حساس می شود و ممکن است در صورت مصرف این مواد گلبولهای قرمز خون شکسته و تخریب شوند که حاصل آن کم خونی و پررنگ شدن ادرار و ... می باشد. به این پدیده فاویسم می گوئیم. این بیماری ارثی است و تا آخر عمر همراه بیمار است و همواره بیمار در معرض خطر همولیز است، بیشتر در پسران دیده می شود ولی در دخترها هم ممکن است رخ دهد.

علامین بالینی

۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از خوردن باقلا یا سایر داروهای خاص (که مصرف آنها در این بیماران فقط با نظر پزشک بایستی انجام شود) کودک به طور ناگهانی دچار تب خفیف، بی حالی، رنگ پریدگی، زردی پوست و مخاط، حالت تهوع و گاهی استفراغ، قرمز یا تیره رنگ شدن ادرار و گاهی درد در شکم یا کمر می شود. در صورت عدم درمان مناسب احتمال آسیب دیدن کلیه ها و ایجاد نارسایی کلیوی و نیز کم خونی شدید و صدمات حاصل از آن وجود دارد.

درمان

این بیماری درمان قطعی ندارد و تنها اقدام موثر پیشگیری از بروز حمله همولیز با پرهیز از مواجهه با مواد اکسیدان و در صورت بروز حمله مراجعه سریع به پزشک جهت اقدامات نگهدارنده و حمایتی برای پیشگیری از عوارض همولیز است.

بیمار دارای علائم در بیمارستان بستری و سرم به میزان کافی می گیرد. و در صورت نیاز تزریق خون انجام می شود.

مواد اکسیدان که باعث همولیز می شود

❖ باقلا: به هر شکل آن، ولی باقلای تازه ماده اکسیدان بیشتری دارد. برخی بیماران که میزان فعالیت آنزیمی کمتری دارند با استنشاق بوی باقلای

فاویسم

بیمارستان حضرت فاطمه معصومه (س)

بخش خون و انکولوژی

ص. اسدی

- ۳) اگر مادری هستید که به کودک شیر می دهید از مواد خطر زا استفاده نکنید.
- ۴) فرزند شما باید از خوردن زیاد و بیش از حد سبزیجات پرهیز کند.
- ۵) برای بید زدایی لباسها از نفتالین استفاده نشود
- ۶) در اتاق یا محل زندگی افراد فاویسمی نباید از اسپریهای حشره کش استفاده شود.
- ۷) فرد فاویسمی نمی تواند و نباید خون اهدا کند.
- ۸) در صورت مشاهده نشانه های رنگ پریدگی شدید، همراه تب و استفراغ و تغییر رنگ ادرار در کوک، فوراً او را به بیمارستان برسانید.
- ۹) هر چند خطر بروز عارضه فاویسم پس از ده سالگی کاهش می یابد اما بهتر است همیشه مراقب او باشید.
- ۱۰) بهتر است برای دیگر فرزندان خود نیز آزمایش تشخیص فاویسم را انجام دهید.

تازه، حتی با عبور از کنار باقلا باعث بروز همولیز می شود. بنابراین پرهیز از مواجهه به معنی نخوردن آن به تنهایی نیست.

❖ **حنا:** استفاده موضعی آن

❖ **برخی دسته داروها:**

• داروهای ضد باکتری مثل

کوتریموکسازول، سولفانامیدها، نالیدیکسیک

اسید، کلرامفنیکل، نیتروفورانتونین

• داروهای ضد مالاریا مثل

پریماکین، پاماکین، کلروکین، کیناکرین

• سایر داروها: فناسیتین، مشتقات ویتامین K، متیل

بلو، پروبنسید، فنازوپریدین، دیفن

هیدرامین، آسپرین (با دوز بالا)

❖ مواد شیمیایی مثل نفتالین، فنیل هیدرازین، بنزن

❖ بیماری مثل هپاتیت، اسیدوز دیابتی، بعضی

عفونها

پدر و مادر گرامی:

۱) شناخت دقیق عوامل خطر را لازم است.

۲) در صورت مراجعه به پزشک و مراکز درمانی

ابتلا فرزندان به فاویسم را اعلام کنید.